

mai
 Katiuf
 mg. sb

STAGIUNEA TEATRALĂ LA MOSCOVA

După turneele estivale, colectivele teatrelor din Moscova au revenit la sediile lor, însuflețite de elanuri improspătate, pentru împlinirea îndatoririlor și atingerea obiectivelor stagiunii care a început. Un repertoriu inedit și variat le stă în față spre a căpăta viață scenică. Centrul de greutate al repertoriului îl constituie piesele a căror temă este contemporaneitatea, în care gîndesc și acționează eroii zilei de azi, în care palpită viața și munca însuflețită a constructorilor comunismului, patosul creației lor avîntate. Numeroase opere dramatice oglîndesc cu profunzime creșterea conștiinței politice a oamenilor ce înfăptuiesc septenalul. În aceste piese, se situează pe prim-plan rolul conducător și îndrumător al partidului în viața poporului sovietic, legătura lui indisolubilă cu masele, forța lui de înfrîurire și propulsare a creației oamenilor în toate domeniile. În această mare familie tematică, se înscriu drama *Bătălie în marș* după cunoscutul roman al Galinei Nikolaeva, pe care spectatoriilor moscoviți o vor vedea pe scena Teatrului M.H.A.T.; *Pădurea rusească* de L. Leonov, la Teatrul „Vahtangov”; *Pămîntul de fier* de A. Sofronov, la Teatrul Mic; *Întimplare la Irkutsk* de A. Arbutov la Teatrele „Ermolova” și „Vahtangov”; *Fiul secolului* de I. Kuprianov la Teatrul „Gogol”.

În centrul preocupărilor din această stagiune, se află și sărbătorirea a 90 de ani de la nașterea genialului conducător al Revoluției din Octombrie, V. I. Lenin. Publicul va putea vedea evocat nemuritorul chip al lui Lenin, nu numai în spectacolele cu renumita trilogie a lui Pogodin. *Omul cu arma*, *Orologiul Kremlinului* și *A treia patetică*, nu numai în *Izvorul veșnic*, *Marele Kiril* și *În numele Revoluției*, ci și în lucrarea lui N. Vîrta. *Cele trei pietre ale credinței*, pusă în scenă la Teatrul „Mossoviet”. Această piesă înfățișează pe Vladimir Ilici în perioada creșterii avîntului revoluționar, în pragul revoluției din 1905. La Teatrul Central de Copii va fi prezentat specta-

colul *Familia* de I. Popov, ilustrînd de asemenea aspecte din adolescența lui Vladimir Ilici.

Pe scenele mai multor teatre vor fi prezentate lucrări dramatice care oglîndesc viața satului colhoznic din zilele noastre, transformat în urma istoricelor hotărîri ale Partidului Comunist. Astfel, piesa *Pămîntul* de V. Blinov, un debutant, va vedea lumina rampei la Teatrul Mic, iar la Teatrul „Pușkin” se va juca piesa *Dacă ești om* de A. Movson. De asemenea, tema coeziunii între interesele personale și cele ale colectivului, tema prieteniei și încrederii existente între oamenii sovietici și-au găsit dramaturgi în persoana lui Nazim Hikmet, care a scris *Doi încăpățînați* (la Teatrul „Ermolova”), și a lui V. Vinilov și V. Kracht, care au realizat *A doua casă de la colț* (la Teatrul de Dramă și Comedie).

Neuitatele pagini din istoria războiului civil și a Marelui Război pentru Apărarea Patriei vor vedea lumina rampei în spectacolul Teatrului Mic: *Liubov Iarovaia*, în punerile în scenă de la Teatrul Central al Armatei Sovietice cu piesele *Colonelul Voropaev* de P. Pavlenko, *Vasili Tiorkin*, după poemul lui A. Tvardovski, și *Serioja de pe Malaia Bronnaia* de tînărul I. Șepkunenکو, și prin piesa *Viața* de R. Simonov, care va fi reprezentată pe scena Teatrului „Vahtangov”.

În repertoriile teatrelor, un loc important îl ocupă și temele care oglîndesc marile rol pe care-l joacă știința în viața poporului. Așa sînt piesele: *Vara cerul e înalt* de N. Vîrta (Teatrul „Mossoviet”), *Între ploii torențiale* de A. Stein (Teatrul „Maiakovski”) și *Frumusețea focului* de K. Finn (Teatrul de Dramă și Comedie).

De asemenea, vor fi prezentate numeroase lucrări dramatice care ridică problema dragostei, a familiei, a formării omului nou. Astfel, la M.H.A.T. se va juca piesa *După nuntă* de D. Garin; la Teatrul Central al Armatei Sovietice, *Piața ancorei* de I. Stok; la Teatrul de Dramă și Comedie, *Judecata are loc* de poetul H. Dorizo.

Un loc de cinste îl ocupă, de asemenea, piese despre tineretul sovietic, cu problemele educației comuniste, ale influen-

enței muncii asupra formării personalității, ca și despre viața cuceritorilor pământurilor înțelenite. E vorba de piesele *Moștenitorii* de N. Anov la M.H.A.T., *Cin-tecul vîntului*, a dramaturgilor începători X. Veitler și A. Mișarin, la Teatrul Mic, *Prima întîlnire* de I. Gîțina la Teatrul „Mossoviet”, *Frumoasa Maria* de T. Solodar la Teatrul Comsomolului Leninist, *Secretarul Taigalei* de M. Șatrov la Teatrul Tînărului Spectator.

Comedia și satira de calitate, atît de iubite în Uniunea Sovietică, vor fi prezente pe scenele teatrelor din Moscova. Astfel, vor vedea lumina rampei piesele *Rizi, paiată*, de tînărul ziarist V. Strokopîtiv, *Două sute de mii pentru cheltuieli mărunte* și *Nimic adevărat* de V. Dihovicinî și M. Slobodskoi; de asemenea comedia lui A. Sofronov, *Un milion pentru un zîmbet*; a lui Stein, *Viori de primăvară*; a lui I. Narimani, *Virsta periculoasă*; a lui Mikitenko, *Solo de flaut*.

Săliile de spectacol își deschid ospitalier porțile, luminile rampei se aprind. Teatrele din Moscova urează spectatorilor, la început de nouă stagiune: „Bine ați venit!”

Ira Vrabie

DOUĂ FESTIVALURI DRAMATICE ÎN ANGLIA

Festivalul shakespearean de la Stratford, care s-a încheiat recent, și-a sărbătorit anul acesta centenarul. Intr-adevăr, stagiunea din 1959 a fost a suta, deși începutul acestei manifestări devenite tradiționale datează din 1879; dar, timp de cîteva ani, au existat aici, anual, două „stagioni Shakespeare”: una în primăvară, cealaltă în toamnă. De altfel, cea dintîi celebrare a marelui dramaturg în localitatea lui de baștină a avut loc încă în 1769, cînd renumitul actor englez David Garrick a venit de la Londra, cu poștalionul, pentru a organiza el însuși ceremonia. Nu strică să amintim că nici o piesă a lui Shakespeare nu a fost jucată cu acel prilej și că nici nu s-a dat lectură vreunei alte opere a lui. Abia în 1864, datorită strădaniei meșterului berar din Stratford, Edward Flower, au avut loc unsprezece reprezentații cu cinci din piesele lui Shakespeare. O primă clădire a Teatrului Memorial, inaugurată în 1879, a fost mistuită de un incendiu în 1926; actualul edificiu și-a deschis porțile în 1932, în ziua de 23 aprilie (dată în-deobște acceptată drept aceea a nașterii dramaturgului). Acum, festivalul durează

din aprilie pînă în noiembrie, repertoriul lui cuprinde întotdeauna cinci piese, iar printre acei care se îngrijesc de buna lui desfășurare figurează și astăzi încă descendenții ai berarului Flower.

Stagiunea centenară a strălucit prin prezența, în rîndurile interpreților, a unor celebrități mondiale: Edith Evans, Paul Robeson, Charles Laughton și Laurence Olivier; cu excepția lui Olivier, toți își făceau „debutul” la Stratford.

Ciclul spectacolelor a fost inaugurat cu *Othello*, în regia lui Tony Richardson. La vîrsta de 61 de ani, Paul Robeson a reluat, după un interval de aproape trei decenii, rolul pe care îl jucase la Londra, aînd-o pe atunci parteneră pe Peggy Ashcroft. Acum, Desdemona a fost jucată de tînăra actriță Mary Ure. Paul Robeson a dominat constant spectacolul, grație admirabilei sale prezențe scenice și timbrului majestuos, tulburător, al vocii, care plutea peste întreaga sală, captivînd prin intensă lui muzicalitate. Actorul american Sam Wanamaker a făcut din Iago un completist sinistru, dar pronunția lui „neortodoxă”, care siluia pe alocuri versul, a supărat întrucîtva urechea spectatorului englez. Totuși, rezultatul final a fost impresionant.

A urmat apoi *Totu-i bine, cînd se sfîrșește cu bine* de Shakespeare, în regia lui Tyrone Guthrie, decoruri și costume de Tania Moisevici. Spectacolul a fost aproape identic cu acela prezentat în urmă cu cîteva ani, în cadrul Festivalului Shakespeare de la Ontario (Canada); fidel procedeeului său de a situa acțiunea într-o perioadă mai apropiată de a noastră, pentru a pune astfel în lumină mesajul universal și etern al bardului, Guthrie a recurs, de astă dată, la un amestec de perioade: în vreme ce prima și ultima parte a piesei s-au desfășurat la curtea imaginară a unui monarh francez de pe la mijlocul secolului trecut, părții centrale, care zugrăvește războiul, i s-a dat un cadru evocator al unor ciocniri militare petrecute în regiuni de deșert în ani foarte recenți. În felul acesta, a fost reînprospătată amintirea unor evenimente istorice încă destul de apropiate și nu începe îndoiială că ideea lui Guthrie a sporit eficacitatea așteptărilor critice pe care Shakespeare le îndreaptă împotriva intrigilor de curte, a politiciii de forță și a brutalității și ororilor războiului. În rolul contesei de Roussillon, bătrîna actriță Edith Evans, care a împlinit 70 de ani, s-a impus printr-un joc sigur și prin înmătu scenică.

Cît privește *Visul unei nopți de vară*, elementele ce se cuvin revelate în acest